

Sandviken den 13 februari 2017

Remissvar på SOU 2016:78 "Ordning och reda i välfärden."

Välfärden är inte en marknad som andra. Välfärden finansieras gemensamt och är en grundbult i den svenska modellen. Utan en väl fungerande skola, vård och omsorg fungerar inte samhället. Välfärden är därför en angelägenhet för alla medborgare. Vilka villkor som ska gälla för att få del av skattemedel och vilka krav som kan ställas på dem som vill vara med och utforma framtidens välfärd bör därför avgöras inom ramen för en demokratisk process.

På partikongressen 2013 beslutades: *"De politiskt beslutande församlingarna i kommuner och landsting ska ha frihet att för de skattefinansierade verksamheterna välja de driftsformer, som de anser stämma bäst med de redovisade politiska målen. De ska således ha rätt att bestämma om de ska driva verksamheten i egen regi eller överlåta driftansvaret till externa utförare. Utöver konkurrensutsättning genom upphandling ska detta kunna ske genom att ingå partnerskap med kooperativa och sociala företag eller ideella organisationer. Därutöver ska det vara möjligt att rikta upphandlingar enbart till non profit-aktörer. För all verksamhet som drivs på uppdrag av det offentliga och finansieras med skattemedel ska det finnas nationellt fastställda regelverk. Dessa ska försäkra att verksamheten drivs med hög kvalitet, att vinstintresset begränsas och inte fungerar styrande för verksamheten, samt att de anställda har samma rättigheter och samma skydd oavsett driftsform. Oavsett i vilken form skattefinansierad verksamhet drivs ska medborgarna ha möjlighet att granska den och utkräva politiskt ansvar. Tack vare den svenska offentlighetsprincipen har missförhållanden inom den offentliga välfärden upptäckts och debatterats. Motsvarande krav på öppenhet och insyn ska ställas på de privata aktörer som verkar inom den skattefinansierade välfärden."* Vi anser att detta är ett tydligt och bra beslut.

Välfärdsutredningen har haft i uppdrag att se över villkoren för privata företag och organisationer som utför offentligt finansierad välfärdsverksamhet. Utredningen har undersökt lönsamheten i de företag som är verksamma inom välfärden. Oavsett vilket mått som används, avkastning på totalt kapital eller avkastning på eget kapital, så är lönsamheten i den skattefinansierade välfärden dubbelt så hög som för tjänstesektorn som helhet. Enligt beräkningar som utredningen låtit utföra visar avkastningen på operativt kapital, det vill säga de medel som faktiskt används i verksamheten, på en ännu högre lönsamhet. Det är inte rimligt att en så stor del av skattemedlen i offentligt finansierad skola, vård och omsorg tas bort från välfärden och inte används till att förbättra kvaliteten. De resurser som genom demokratiska beslut avsatts för välfärden bör i första hand användas för att utveckla och förbättra den.

Ordning och reda i välfärden är en förutsättning för medborgarnas förtroende för sektorn. Det är också en förutsättning för att debatten om välfärden äntligen ska kunna handla om det som är välfärdens syfte nämligen en god kvalitet för barn, elever, brukare, patienter och för samhället i sin helhet. En stor majoritet av svenska folket stödjer en reglering av vinstuttaget och stopp för övervinster.

Socialdemokraterna
SANDVIKEN
FRAMTIDSPARTIET

Dessutom skulle de flesta av aktörerna tjäna på en reglering som skapar långsiktiga och stabila spelregler inom välfärden. I Danmark är till exempel mer än en femtedel av grundskolorna fristående trots att vinstuttag från skolorna är helt förbjudna. Sverige är i den här meningen extremt och avvikande som inte reglerar vinsterna från offentligt finansierade skolor.

Socialdemokraterna i Sandviken stödjer i sin helhet utredningens förslag om begränsning av vinstuttag från offentligt finansierad välfärdsverksamhet.

Vilka medel som används är underordnat målet om att vinstuttagen måste stoppas. Kanske är det så att samma metod inte kan användas inom hela välfärdssektorn. Kanske ska en metod användas inom skolan, en annan inom sjukvården och en tredje inom äldreomsorgen. Problemen skiljer sig åt inom respektive område.

Socialdemokraterna i Sandviken

Stefan Hedin
Ordförande